

Okruhy

Základní okruhy _ Vývojová psychologie

Katedra psychologie (KPS)

1. Předmět vývojové psychologie (fylogeneze, antropogeneze, ontogeneze ...)
2. Pojem vývoj, základní vývojové procesy, zákonitosti vývojových změn.
3. Metody vývojové psychologie (včetně longitudinálního a průřezového přístupu).
4. Přehled vývojových fází ontogeneze.
5. Determinace vývoje lidské psychiky (vnitřní a vnější činitelé).
6. Základní teorie determinace vývoje člověka a jejich kritické hodnocení (environmentalistické, nativistické, interakcionalistické, individualistické ...).
7. Teorie periodizace vývoje, vývojová specifika (Piaget, Kohlberg, Freud, Erikson).
8. Senzitivní období ve vývoji jedince.
9. Vývoj kognitivních procesů, emoční a sociální vývoj v jednotlivých vývojových fázích ontogeneze (prenatální období, novorozenec, kojenec, batole, předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk).
10. Adolescence, vývojové změny v adolescenci, význam adolescence pro další život jedince.
11. Vývojové změny v dospělosti (v oblasti kognitivní, emoční a sociální).
12. Vývoj kognitivních procesů (vnímání, představy, fantazie, paměť, pozornost, myšlení).
13. Emoční, sociální a sexuální vývoj.
14. Interiorizace sociálních (zvláště morálních) norem, vývoj morálního usuzování.
15. Psychická deprivace v dětství a její vliv na vývoj dítěte. Attachment, styly attachmentu (J. Bowlby, M. Ainsworthová). Vztah rodič – dítě.

16. Školní zralost a její posuzování (znaky školní zralosti v oblasti kognitivní, emoční a sociální).
17. Rodina jako základní socializační činitel (základní typy výchovy, typy dysfunkčních rodin, tranzitorní a netranzitorní krize).
18. Příčiny rozdílů v psychickém vývoji chlapců a dívek.

LITERATURA

- ALLEN,K.E., MAROTZ,L.R (2005) *Přehled vývoje dítěte od prenatálního období do 8 let*. Praha, Portál.
- ATKINSONOVÁ, R. L. a kol. (2003) *Psychologie*. Praha, Portál.
- BOWLBY, J. (2023) *Vazba*. Portál.
- BOYATZIS,CH. J., JUNN, E.N. (1996)*Child growth and development*.. Guilford: Dushkin.
- ČÁP,J., MAREŠ,J, (2007) *Psychologie pro učitele*. Praha, Portál.
- Erikson, E. H. (2002) *Dětství a společnost*. Praha, Argo.
- HARTL, P., HARTLOVÁ, H. (2010) *Velký psychologický slovník*. Praha, Portál.
- LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. (2006) *Vývojová psychologie*, 2 vyd. Praha, Grada.
- MATĚJČEK, Z. (2005) *Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte*. Praha, Grada.
- MATĚJČEK, Z. (2010) *Co děti nejvíc potřebují*. Praha, Portál.
- MATĚJČEK, Z. (2011) *Praxe dětského psychologického poradenství*. Praha, Portál.
- MATĚJČEK, Z. (1996) *Co, kdy a jak ve výchově*. Praha, Portál.
- MERTIN, V.; GILLERNOVÁ, I. (2015) *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. Praha, Portál.
- MICHEL, G.F. (1999) *Developmental psychology*. London: Cambridge, MIT press.
- NAKONEČNÝ, M. (1998) *Základy psychologie*. Praha, Portál.
- NAKONEČNÝ, M. (2013) *Lexikon psychologie*. Praha, Vodnář.
- PIAGET, J.; INHELDER, B. (2014) *Psychologie dítěte*. Praha, Portál.
- PLHÁKOVÁ, A. (2007) *Učebnice obecné psychologie*. Praha, Academia.
- ŘÍČAN, P. (2014) *Cesta životem*. Praha, Portál.
- ŘÍČAN, P., Krejčířová, D. a kol. (2006) *Dětská klinická psychologie*. Praha, Grada.
- THOROVÁ, K. (2015) *Vývojová psychologie*. Praha, Portál.

VÁGNEROVÁ, M. (2016) *Obecná psychologie*. Praha, Karolinum.

Vágnerová, M. (2005) *Vývojová psychologie I.*, Praha, Karolinum.

VÁGNEROVÁ, M. (2007) *Vývojová psychologie II.* Praha, Karolinum.

VYGOTSKIJ, L. S. (2017) *Psychologie myšlení a řeči*. Praha, Portál.

WEDLICOVÁ, I. (2010) *Vývojová psychologie (určeno studentům oboru Učitelství pro mateřské školy)*. Ústí n. L, UJEP.

WEDLICOVÁ, I. (2008) *Sebepojetí dospívajících a způsob výchovy v rodině*. Ústí n.L, UJEP
Ústí n.L.